

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

દ્વિતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૧૦

પ્રશ્ન પત્ર

માર્ચ ૨૦૨૨

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં.

પ્રશ્ન- ૧ ખાલી જગ્યા પુરો.

૨૦

૧. ગંગા, સિંધુ નદીનો અંતમા વિસ્તાર છે.
૨. ધર્મ આરાધના કરતાં વિદ્યન, અંતરાય આવે કે આવે એમાં કયાંય ધીરજ ગુમાવે નહીં.
૩. વિદિપૂર્વક શયન કરે છે તે જ પામે છે.
૪. જીવને સાથે જોડે તે યોગ.
૫. અજિતનાથ અને શાંતિનાથ ભ. નું કીર્તન કરતા સર્વ પાપ શમી જાય છે.
૬. મહાવીર પ્રભુના ૧૧ ગણધરમાં સૌથી નાની ઉંમર ના ગણધર હતા.
૭. અને આત્માના મુખ્ય ગુણ છે.
૮. મરણાંતિકે જે અનશન સંલેષણ કરવી તેના પાંચ અતિચાર શુદ્ધ કરવા જોઈએ:
૯. પ્રભાસ પંડિત અને તેમાં પણ અટલે તેજ ભવે મોક્ષમાં જનારા હતા.
૧૦. તીવ્ર કષાય બનીને જીવને રૌદ્ર ધ્યાની બનાવે.
૧૧. જીવનમાં જાણતાં અજાણતાં થઈ ગયેલા નિંદા કરે.
૧૨. નામનો આ પ્રથમ કર્મગ્રંથ શ્રીમદ દેવેન્દ્રસૂરિશ્ચરજી મહારાજે લખ્યો છે.
૧૩. પોસહાદિક પર્વના પારણાને દિવસે અવશ્ય કરવાનો નિયમ કરવો તેને કહેવાય.
૧૪. હોવાથી એમની ગતિના કારણે સમયની ગણતરી થાય છે.
૧૫. શ્રાવક જીવનના સુંદર પાલન કરવું.
૧૬. ધર્મમાં અસ્થિર આચરણવાળો જીવ કર્મ બાંધે છે.
૧૭. તિથિપર્વ આદિ જોઈને ભોજન માટે આવે તેને કહેવાય.
૧૮. મોક્ષાર્થી હોય તેણે ત્યજીને મોક્ષ અપાવનારા અનુષ્ઠાનોમાંજ ઓતપ્રોત બની મોક્ષ સાધવો જોઈએ.
૧૯. આપણા આત્માએ અનંતીવાર આ બધા કર્મોના ભોગવ્યા છે.
૨૦. નિદ્રામાં અત્યંત આસક્ત થઈને કવખતે નિદ્રા કરવી તે લાયક નથી.

પ્રશ્ન- ૨ એક શબ્દમાં જવાબ લખો -

૧૫

૧. પ્રાયશ્ચિતાદિ કરતી વખતે પણ શલ્યશહિત કરે, માયાયુક્ત કરે દા.ત.
૨. શ્રી જિનેશ્વર ભગવાનની પૂજા કરવાથી શુ ક્ષય પામી જાય છે.
૩. નમ્રતા-વિનય ગુણવાળો હોય તે કોણ ?
૪. ધર્મના પ્રભાવે હુ પરભવે ચક્રવર્તીની પદવી પામું એવી અભિલાષા નો મનનો વ્યાપાર કરવો તે કયો અતિચાર છે ?
૫. કર્મ બંધના મુખ્ય ચાર હેતુ માં ત્રિજો હેતુ કયો ?
૬. ખોટા પાપના માર્ગને દેખાડવું તે શુ ?
૭. આપણે આપણી નિદ્રા ઘટાડીને જીવનમાં શુ વધારવો જોઈએ ?
૮. પ્રભાસ ગણધર ની જન્મ ભુમી અને નિર્વાણ ભૂમિ કઈ છે ?
૯. જંબુદ્વીપ સંગ્રહણી જે હરિભદ્રસૂરિજી દ્વારા રચાયેલી છે એ કેટલા દ્વારો વડે સમજાવ્યે છે ?
૧૦. સાધુ મુનિરાજ શ્રાવકના ઘરે ભોજન સમયે જ અણચિંતવ્યા આવે તેને શુ કહેવાય ?
૧૧. જીવનોપયોગી વસાવેલી બધી વસ્તુઓ સામગ્રી ઉપકરણ ને શુ કહેવાય ?
૧૨. બીજાનું હિતકરવાની ભાવાનાથી દાનની રુચિવાળો હોય તેને શુ કહેવાય ?
૧૩. નીલવંત પર્વત કેટલા યોજન ઉચાં છે ?
૧૪. મહા હિમવંત પર્વત શેનો બનેલો છે ?
૧૫. જ્યાં નજર પડે ત્યાંથી ગુણોને જ ગ્રહન કરે તેને શું કહેવાય છે ?

પ્રશ્ન - ૩ નીચે આપેલા શબ્દો ના અર્થ લખો.

- ૧) વિત્યરો ૨) હરણોહિં ૩) નહુ ૪) પઓસ ૫) નિજરો ૬) આચંર ૭) વચ ૮) લિહિઓ ૯) વલ્લય ૧૦) પ્રેતવને
- ૧૧) કણયમયા ૧૨) અસ્તુ ૧૩) તિવિહેણ ૧૪) રુદ્ધો ૧૫) ખંતિ ૧૬) એતિ ૧૭) નિહ્લંત ૧૮) વેરુભિરમો
- ૧૯) વચણસ્ય ૨૦) દૂસઉચ્ચા

૧૦

પ્રશ્ન - ૪	જોડકા જોડો (ફક્ત બી નો નંબર લખો)			૧૦
	A	B	A	B
૧)	મિથ્યાત્વ	૧) ઉપધાત	૬) પરનિંદા	૬) ૧૫૮ પેટાભેદ
૨)	ગૂઠ હૃદયવાળો	૨) નીચ ગોત્ર કર્મ	૭) વિદ્વરૂપી	૭) અવિરતિ
૩)	સવારે અને સાંજે	૩) વેલડી	૮) નિન્દવ	૮) પ્રભાસ ગણધર
૪)	નિષધ પર્વત	૪) દેવદ્રવ્ય હરણ	૯) ૮ વર્ષ	૯) અજિત-શાંતિ સ્તવ
૫)	ભક્ષણ કરવું	૫) વિનયરત્ન	૧૦) કર્મ	૧૦) તપનીય

પ્રશ્ન-૫ નીચે ના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો. ૧૦

૧. મુખ્ય પર્વતો પોતાની ઉચાઈના કેટલું ભાગ જમીનમાં ઉડા હોય છે ?
૨. અજિત શાંતિ સ્તવ ની ટોટલ ગાથા કેટલી ?
૩. નામ કર્મ મોટું છે તે કેટલી પ્રકૃતિ ધરાવે છે ?
૪. વ્રતધારી શ્રાવકે ૧૨ મહિનામાં ઓછામાં ઓછું કેટલી વખત અતિથિસંવિભાગ કરવાનો નિયમ હોય ?
૫. પ્રભાસ સ્વામી કયા આરામાં જન્મેલા હતા ?
૬. રૂકિમ પર્વત કેટલો ઉચો છે.
૭. કેટલા કારણથી જીવ સવિશેષ જ્ઞાનાવરણીય અને દર્શના વરણીય કર્મ બાંધે છે ?
૮. પ્રભુજીએ શ્રાવક જીવનની સફળતા માટે શ્રાવકના કેટલા ગુણ જણાવ્યા છે ?
૯. સંલેષણા ના કેટલા અતિચાર છે.
૧૦. પ્રભાસ ગણધર કંઈ ઉમર માં વેદ-વેદાંતનો અભ્યાસ કરી વિદ્વાન પંડીત બન્યા ?

પ્રશ્ન - ૬ નીચે ના વાક્યો સાચા (✓) છે ખોટા (*) તે જણાવો ૧૦

૧. અગ્નિહોત્ર ક્રિયામાં કેટલાક જીવોનો વધ થાય છે.
૨. નિષધ પર્વત તપનીય જાતિના લાલ માણીક રંગ નો છે.
૩. કર્મ બંધના મુખ્ય ૪ હેતુ મિથ્યાત્વ, વિરતિ, કષાય અને કાયચોગ છે.
૪. માર્ગનાશ એટલે શુદ્ધ મોક્ષ માર્ગનો નાશ કરવો અથવા લોપવું.
૫. બીજાને પરોપકાર માટે આપવી-એનો ત્યાગ કરવો તે દાન છે.
૬. વૈરાગ્ય વાસિત ચેતના કરીને નિદ્રા કરવી.
૭. સુકૃતની અનુમોદના કરવાથી સત્કાર્યો મા વૃદ્ધિ થાય છે.
૮. સર્વ દુઃખી જીવો ઉપર દયા-કરુણા ધારણ કરવી તે દામા છે.
૯. ઋદ્ધિ ગારવ, રસ ગારવ, શાતા ગારવ વિનાનો હોય તે શુભ નામકર્મ બાંધે છે.
૧૦. લાગેલા થાકને દૂર કરવા અને નવિ સ્ફૂર્તિ મેળવવા ચુસ્તી અને લક્ષ આવશ્યક છે.

પ્રશ્ન - ૭ નીચેનું વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો. ૧૦

૧. બહુ નિદ્રાળુ હોય તે ખરેખર બધું જાવના કૃત્યોથી ભ્રષ્ટ થાય છે.
૨. દેહ રહિત જન્મ, મરણ રહિત આત્માની મુક્તાવસ્થા માનવાજ તેઓ તૈયાર નહોતા.
૩. મહા આરંભ અને પરિગ્રહોમાં ડૂબેલો અને રોદ્ધ્યાની માણસ નારકીનું આચુષ્ય બાંધે છે.
૪. આપણે સાધુને શુદ્ધ દાન આપીને સારો લાભ કમાવીએ એ માટે વ્રતની સાચી સમજણ આવશ્યક છે.
૫. હિંસાદિ કાર્યોમાં પરાયણ એવો જીવ અંતરાય કર્મ બાંધે છે.
૬. અંતરાય કર્મના ઉદયમાં આ જીવ પણ દાનાદિ કરી શકતો નથી.
૭. જીવનમાં ઘર કરી બેઠેલો અટારે અટાર પાપસ્થાનકને આલોવે.
૮. જેમનાં પ્રબળ રાગ, દ્વેષ નાશ પામ્યા છે.
૯. ઇન્દ્રભૂતિ ગૌતમને દ્રવ્ય ગુણ પર્યાય વડે તીર્થની અનુજ્ઞા આપું છું.
૧૦. સ્વાધ્યાય, ભક્તિ, વિનય, તપ, જપ બધા યોગ છે.

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો ૧૫

૧. સમય ક્ષેત્ર ૨) દર્શન મોહનીય કર્મ કેવી રીતે જીવ બાંધે તે સમજાવો. ૩) સંલેષણા ના અતિચાર સમજાવો.
૪. નિદ્રાપૂર્વે શ્રાવકનું કર્તવ્ય સમજાવો. ૫) અજિત-શાંતિ સ્તવ ક્યારે બોલાય અને એનાથી શુ લાભ થાય તે સમજાવો.

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી
 શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.
 જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪
 સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com